

Nieuws uit Lambarene

MEDEDELINGENBLAD VAN EN OVER PROF. DR. ALBERT SCHWEITZER

Van de redactie

Het blijkt ons, dat niet ieder op de hoogte is van het verschil in doelstelling der beide fondsen, die in Nederland voor dr. Schweitzer werkzaam zijn. Wij nemen daarom de vrijheid, u hieromtrent een korte uiteenzetting te geven.

De stichting Albert Schweitzerfonds (opger. in 1930 te Deventer).

Zij stelt zich ten doel hen, die uit roeping (zonder enige nationale, politieke of confessionele bedoeling) medische hulp verlenen aan primitieve volkeren, te steunen bij dit werk van barmhartigheid. Deze steun zal in de eerste plaats worden verleend aan prof. dr. Albert Schweitzer en diens medewerkers of opvolgers. De steun is stoffelijk en geestelijk, direct en indirect.

De stichtingsbrief houdt voorts in, dat alle gelden welke binnenkomen, bij het kapitaal worden gevoegd. Alleen de rente mag gebruikt worden.

Bestuursleden van deze stichting zijn:

ds. C. B. Burger, voorz., Stadhouderslaan 30 te Utrecht, tel. 030-18200;

mevrouw H. Oberman—Oberman, secretaresse, Scheepstimmermanslaan 37 te Rotterdam, tel. 01800-21519;

mevrouw E. F. Teychiné Stakenburg—Mees, 2de secretaresse, Westzeedijk 124 te Rotterdam, tel. 01800-20581;

G. Oosterwijk, penningmeester, Bosweg 3 te Gorssel, tel. 06759-463;

G. van Aardenne, Dubbeldamseweg 2 te Dordrecht, tel. 01850-8092;

ds. D. A. Werner te Zweeloo, tel. 05917-242;

mr. Ph. M. Muus, Goudastraat 58 te Wormerveer, tel. 02982-83051.

Bijdragen voor de stichting Albert Schweitzerfonds kunnen worden overgeschreven op postrekening 143643 t.n.v. penningmeester van het A.S.F. te Gorssel of op de rekening van het A.S.F. bij de Amsterdamsche Bank N.V. te Deventer.

De stichting Vrienden van het hospitaal te Lambarene (gevestigd te Apeldoorn).

Zij kan het eenvoudigst worden gekenmerkt als: de Nederlandse kassier van het hospitaal. Alle giften en collecten met de bestemming „voor het hospitaal” worden hierin verzameld; dr. Schweitzer kan hieruit putten zo dikwijls hij geld nodig heeft.

Uit dit fonds worden ook levensmiddelen en verbruiksartikelen bekostigd, welke van Nederland naar het ziekenhuis worden gezonden.

Ook vergt een groot bedrag de financiering van de pensioen- en invaliditeitsverzekeringen voor het Nederlandse personeel aldaar. Thans zijn daar twee Nederlandse doktoren en vijf verpleegsters werkzaam.

De gelden van dit fonds zijn dus alléén en rechtstreeks bestemd voor het hospitaal. Ze vormen geen kapitaal, maar zijn eenvoudig kasgeld.

De bestuursleden van deze stichting zijn:

G. Oosterwijk, voorz., Bosweg 3 te Gorssel, tel. 06759-463;

Tj. Hoekstra, secr.-penn., Oude Delft 141 te Delft, tel. 01730-24690;

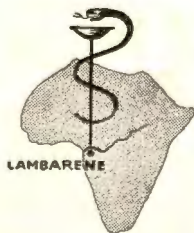
ds. C. B. Burger, Stadhouderslaan 30 te Utrecht, tel. 030-18200;

ds. D. A. Werner, te Zweeloo, tel. 05917-242.

Bijdragen voor de stichting Vrienden van het hospitaal te Lambarene kunnen worden overgeschreven op postrekening 540600 t.n.v. de penningmeester der stichting te Delft of op de rekening van het „Vriendenfonds” bij de Amsterdamsche Bank te Delft.

Adviseur van beide stichtingen is:

C. J. ten Cate, notaris te Deventer, Geert Grootestraat 4, tel. 06700-6741.

Uitgave van de Stichting Albert Schweitzerfonds.

Versijnt drie maal per jaar en wordt aan de geadresseerden gratis toegezonden.

Redactie: ds. D. A. Werner, Ned. herv. pastorie te Zweeloo (Dr.).
Telefoon 242 (05917).

Administratie: Uitgeverij „De Torenlaan”, aan de Torenlaan 16-24
te Assen, tel. 3044 (3 lijnen).

Essay over de absolute intelligentie

door K. F. R. Nokolny (Hongarije)

De heer Nokolny is wegens moeilijkheden ten gevolge van de oorlog uit Hongarije met zijn vrouw naar Nederland gevlucht, waar hij in 't dorpje Zweeloo gastvrij werd opgenomen. De heer Nokolny is blind ten gevolge van de oorlog en heeft grote waardering voor dr. Schweitzer. In dit artikel spreekt hij zijn visie op dr. Schweitzer uit.

Slechts zéér zelden in ruimte en tijd, ja een enkele maal in tientallen van jaren geeft de Voorzienigheid aan een mens, aan enkelen uit de miljoenen mensen, het edele geschenk van de absolute intelligentie.

Albert Schweitzer behoort tot de weinige begenadigden.

Om allereerst duidelijk te maken, wat hier met absolute intelligentie wordt bedoeld, willen wij een parallel uit de muziek te hulp nemen.

Het is niet moeilijk om een toon te benaderen in de harmonische omlijsting van een akkoord of geordend in het verband van een toonladder. Alle muzikaal geschoolde mensen kunnen dit volbrengen. Slechts aan weinigen is het gegeven om een op zich zelf staande toon met zekerheid te treffen. Dit kan het absolute gehoor. Evenzo in de wiskunde. Geleid door de logaritmen der rekenkundige regels komt ook een middelmatig begaafd mens tot een oplossing van gecompliceerde wiskundige vraagstukken. De absolute intelligentie echter komt erbij te pas, wanneer men wil doordringen in dat gebied, waar de gebaande wegen van de logaritmen niet meer gelden.

Om hierin door te dringen, om hier nieuwe samenhangen te ontdekken, behoeft men de unieke genialiteit van een Newton, een Christiaan Huygens, een Leibniz. Zij stonden op zulk een hoogte, dat zij reeds in contact kwamen met het bovenmenselijke, met de begenadigde intuïtie van de kunstenaar, doordat zij het Eeuwige raakten en ons in contact brachten met kennis, die voordien nog niet was uitgedacht. Dat is, wat wij hier onder „absolute intelligentie” willen verstaan.

Dat is het ook, waarom het geestelijk samenzijn met Albert Schweitzer voor ons zo stimulerend en opwekkend is.

Vanuit dit laatste gezichtspunt zijn de vier doctoraten van Albert Schweitzer slechts de logaritmen; het grote en blijvende inzicht is de vonk zijner genialiteit, n.l. zijn absolute intelligentie.

Wanneer wij ons in de wetenschappelijke geschriften van Albert Schweitzer verdiepen, komt het ons voor alsof uit de compactheid van zijn kennis plotseling een raket naar boven schiet, die onze geest mee omhoog voert en die aan het einde van haar baan een fel magnesiumlicht ontsteekt, dat lange tijd over het geestelijk landschap zweeft en ons laat zien waar de bronnen zijn, die zich tot stromen verenigen; waar de passen zijn die het ene dal met het andere verbinden; waar de verbindingswegen zijn naar de grote hoofdwegen van het geestelijk leven, die ons uit het verleden naar het heden voeren.

Onder de talrijke boeken van Albert Schweitzer is zijn „Geschichte der Leben Jesu-Forschung” wel zeer geschikt om het geestelijk stempel van zijn persoonlijkheid in al zijn bijzonderheden te laten zien.

Dit veelomstreden gebied, waar orthodoxie, scepticisme, vrijdenkerij, sektarisme,

rationalisme en fanatisme elkaar bestrijden, behandelt Albert Schweitzer met een grootse intelligentie en een alomvattende kennis, ja met een verheven soevereiniteit.

Alleen al technisch bezien is Albert Schweitzers *Geschichte der Leben Jesu-Forschung* een bijzondere prestatie.

De literatuuropgave aan het slot van het boek geeft, afgezien van de twee hoofdwerken van David Friedrich Strausz en Ernest Renan, 145 verschillende bronnen pro en contra. Albert Schweitzer staat met absolute zekerheid boven al het voor en tegen. Lees b.v. hoe hij Renans „*La vie de Jésus*” (1863), welk boek een revolutie in kerkelijke en algemeen ontwikkelde kringen heeft betekend, behandelt.

Uit de bespreking van dit boek stijgt de ene geestelijke raket na de andere omhoog ten einde zich te verenigen in een waar vuurwerk van sprankelende esprit. Bijna zijn wij nu zover, dat wij ons door Renans sirenenzang tot een oppervlakkige opvatting laten verleiden, of Albert Schweitzer neemt ons vastbesloten bij de hand om ons de opvattingen van die tijd met hun grote conflicten en verwachtingen duidelijk te maken.

Albert Schweitzer, als Elzasser opgegroeid, zo na verwant aan de Franse geest, vindt evenzeer treffende woorden voor Renans kunstzinnige arbeid, alsook woorden van scherpe kritiek op diens doorzichtige geestelijkheid.

In een briljante uiteenzetting toont hij ons Renan, de Fransman, de kunstenaar, de impressionist, aan het werk, zoals hij in zijn boek „een Jezus voor ogen stelt, die leefde. Dien hij als kunstenaar onder de blauwe hemel van Galilea getroffen en met enthousiast elan heeft vastgehouden.”

Verder zegt Schweitzer: „Het is christelijke kunst in de slechtste zin van het woord: „wasfigurenkunst” uit de etalages van de kunsthandelaren aan Place St.-Sulpice gestolen.”

Om uit deze „chaos der overleveringen” en „wasfigurenkunst” tot de vaste overtuiging te geraken, dat Jezus heeft geleefd en de kern der historische waarheid terug te vinden zó, dat ook heden ten dage Zijn werkzame straling ontdekt wordt; om dit alles op een overtuigende wijze mee te delen — hiertoe behoort méér dan de routine van de historicus. Hiertoe behoort een kunstig herscheppende intuïtie, een vermogen om zich te verplaatsen in voorbijgegangene tijden en in de gedachtengang van personen, die in hun tijd beslissend zijn opgetreden, zoals dit maar aan weinigen uitverkorenen is gegeven.

Nemen wij thans een ander hoofdstuk uit de „*Geschichte der Leben Jesu-Forschung*”: de beroemde discussies over de ster van Bethlehem.

De astronomie zag een lichte schemering van hoop om op haar manier tot een aannemelijk nulpunt van onze tijdrekening te komen: het geboortjaar van Jezus Christus.

Johannes Kepler beschouwde in de jaren 1604/1605 een constellatie der planeten: Mars, Saturnus en Jupiter in het sterrenbeeld van de Stier. In hetzelfde jaar dook aan de sterrenhemel een helschijnende nieuwe ster op, die bijna een jaar zichtbaar bleef. In een eigenaardige gedachtencombinatie werd Kepler zich bewust, dat deze nieuwe ster door de uitzonderlijke planetenconstellatie van te voren was aangeduid. Met veel moeite en arbeid rekende hij voor zich zelf volgens zijn planetenwetten tot het jaar 6 v. Chr. terug, in welke tijd een dergelijke constellatie moet hebben plaatsgevonden, die voor het jaar 5 v. Chr. de eigenlijke ster van Bethlehem verkondigde.

Zien wij thans hoe Albert Schweitzer met zijn absolute intelligentie hetzelfde probleem hanteert. Met een elegante gedachtenvlucht verheft hij zich boven alle vaktheorieën. Met diep geloof wijst hij ons erop, dat God zich niet van zulke middelen behoeft te bedienen om op een „alarmerende wijze” volgens de wetten der astrologie het komen van de Wereldheiland aan te kondigen.

- Wij willen ten slotte als geweldigste document van de universele persoonlijkheid van Albert Schweitzer nog enige ogenblikken toeven bij de slotbeschouwingen van de „Geschichte der Leben Jesu-Forschung”.

De theoloog Albert Schweitzer verheft zich op de machtigste golven van zijn synoptische geest tot boven-theologische hoogten.

Hij alleen kan in deze wonderbaarlijke zekerheid van zijn ethische overtuiging het presteren, zelfs op het eigenaardige in het wezen en in de leer van Jezus Christus te wijzen om ons dan de levende Jezus in onze tijd als een reddend beginsel voor ogen te stellen. Door de gedachte, dat onze tijd veel gemeen heeft met de tijd van Jezus en dat ook heden onze grote kopstukken bezorgd zijn over de vraag, waar de mensheid heengaat, wanneer zij Hem en Zijn wil tot ethische volmaaktheid van het mensdom verliezen zal, brengt hij Jezus tot de mens van heden.

Bijzonder mooi samenvattend, zegt Schweitzer woordelijk: „Dat Jezus een boven-natuurlijke verwachting van het einde had, terwijl wij dit als resultaat van ethische arbeid verstaan, moet begrepen worden uit de verandering van voorstellingen hieromtrent.” „Slechts komt het erop aan, dat wij de gedachten van het Koninkrijk Gods, dat door ethische arbeid zal moeten komen, met dezelfde hevigheid kunnen beleven, waarmee Jezus het door goddelijke interventie komende Rijk verwachtte. Wij moeten met elkaar weten, dat wij in staat moeten zijn, alles daarvoor op te offeren.”

In deze treffende zinnen comprimeert de absolute intelligentie van Albert Schweitzer het Eeuwige in het leven van Jezus, redt het uit het lawaai der discussies over de historische verschijningsvorm van Jezus in onze dagen en stelt de mensheid de grote ethische taak, die haar uit de verwarring van onze tijd zal opheffen.

Van de penningmeester

Het is mij een behoefte nog eens allen te danken voor de vele stoffelijke bewijzen van waardering voor de persoon en het werk van dr. Schweitzer. Dagelijks ervaren wij deze blijken van grote sympathie. In oktober zal weer een zending levensmiddelen van Nederland naar Lambarene gaan, een geschenk, dat daar altijd zeer wordt gewaardeerd.

Wij maken hiervan tevens gebruik om de houders van bouwsteentjes, welke wij in consignatie gaven, te verzoeken met ons af te rekenen. Verder verzoeken wij of wij opgave mogen hebben van hen, die alsnog bouwsteentjes denken te kunnen plaatsen. Wij hebben nog een hoeveelheid in voorraad, zodat spoedige toezending kan volgen. Met deze symbolische bouwsteentjes bouwt men mee aan het lepradorp in Lambarene.

Wij willen de aandacht vestigen op onze uitgave „Wijsheid uit 't oerwoud”, een steeds durende verjaardagkalender. Juist tegen Nieuwjaar is dit een passend geschenk voor velen. De prijs is f 3.90; de kalender is verkrijgbaar bij de penningmeester, giro 143643 t.n.v. de penningmeester van het Albert Schweitzerfonds te Gorssel.

Tenslotte maken wij u nog attent op het verschijnen van een nieuwe recente foto van dr. Schweitzer. Deze foto kunt u zien in dit blad op het dekblad van de Albert Schweitzerkalender 1957 (laatste pagina). U kunt deze foto eveneens bestellen bij de penningmeester voor ten minste 25 cent.

De penningmeester van het Albert Schweitzerfonds,
giro 143643 te Gorssel.

Brieven uit Lambarene

geschreven door Tony van Leer

Vanmorgen was ik even in het lepradorp om eens te kijken hoe 't met 't bouwen stond. Het gaat nu gauw zijn voltooiing tegemoet.

Wat een verschil met vroeger. Bijna al de oude bamboehutten zijn verdwenen. En daar staan de keurige rijen nieuwe woningen op een goed gedraineerd terrein naast elkaar.

Ze zijn op cementen funderingen gebouwd met hardhouten frames, en gegolfd-plaatijzeren daken. De muren zijn uit gevlochten palmbladen gemaakt, die de leprozen zelf vervaardigen en dus gemakkelijk te vernieuwen zijn.

Het dorp is zó gebouwd, dat er steeds een rij woonhutten naast elkaar is en aan de overkant van het pad de keukentjes, zodat de patiënten, die de hele dag in bed moeten blijven, niet in de scherpe rook van de houtvuurtjes liggen.

Het ziet er allemaal zo keurig uit en ze zijn dan ook echt trots op hun nieuwe dorp. Maar als je geen insider bent, kun je je niet voorstellen wat de bouw van zo'n dorp aan enerige kost. Bij al de werkers, die er helpen is slechts één echte vakman, Monenzalie, de oude timmerman. Voor de rest allemaal „amateurs" en dat wil zeggen, dat dan ook alles, en werkelijk alles, gecontroleerd moet worden. Het mengen van het cement, het uitmeten van de balken, het zagen en pasklaar maken ervan, het opspijkeren van 't plaatijzer, waarbij iedere spijker op zijn plaats moet zijn, anders zou er zo een lek in 't dak kunnen komen, enz.

Maar nu hoeven ze ook niet meer bang te zijn, dat hun hutten bij tornado's de kans hebben, om te waaien.

Er is nu plaats voor ongeveer 200 patiënten.

In het midden van 't dorp staat de „Case Gretha Lagerveldt" (genoemd naar een Zweedse dame, die heel veel voor het hospitaal gedaan heeft), dat is de behandelkamer en farmacie. Keurig wit geschilderd en zoals al de woonhuizen geheel beschut door muskietengaas. Hier worden de injecties en medicijnen gegeven, bloedonderzoek gedaan etc. Buiten op de lange banken worden de verbanden verwisseld. Het is toch iets heerlijks, dat er nu goede medicamenten tegen melaatsheid zijn en deze ellendige ziekte niet meer tot de ongeneeslijke kwalen behoort.

Hier in 't dorp voelen de meesten zich echt thuis. Ze kunnen er precies zo leven als ze gewend waren. Alleen moeten ze wanneer zij er goed genoeg voor zijn, de dokter een handje helpen. Dat valt hun wel 's moeilijk, daar ze niet best aan geregeld werken kunnen wennen. Ze doen 't als het niet anders kan; b.v. wanneer ze niets meer te eten hebben of wanneer zij geld willen hebben om iets speciaals voor te kopen, of in de droge tijd, wanneer zij hun plantage moeten maken. Maar om zomaar de hele dag te werken zonder dat zij er de absolute noodzakelijkheid van inzien, dat willen zij toch maar niet aanvaarden. Ieder doet werk al naar gelang zijn ziekte dat veroorlooft. Diegenen, die zittend werk moeten doen, vlechten maten of manden of maken de tegels van palmbladen voor de muren van de hutten. Zij die goed lopen kunnen, helpen op de plantage (d.w.z. het terrein schoonhouden waar de vruchtbomen zijn geplant) of in de tuin. En zo draagt ieder zijn steentje bij.

Mijn civetkatje, dat ik enige maanden onder mijn hoede had, heb ik ongeveer een week geleden weer naar het bos teruggebracht.

Het werd zo onhandelbaar, dat ik het risico, dat het de een of ander eens in de vingers zou bijten niet wilde nemen.

Met een van mijn patiënten heb ik hem aan moeder natuur teruggegeven. Het was

Case Gretha Lagerveldt

een heerlijke wandeling. Door het hoge gras en tussen struikgewas door volgden we een smal paadje, dat naar een maniokplantage leidde. Heuvel op heuvel af, ook door een moerasje moesten we, waar je op een dun boomstammetje doorheen moest balanceren. Maar mijn zwarte begeleider liep op zijn blote voeten naast me door 't water en zo kon ik veilig en met droge voeten aan de overkant komen.

Zo'n wandeling met een inlander is een openbaring. Hij ziet duizend en één dingen, waar wij, die niet meer zo dicht bij de natuur leven, niet op letten. Telkens stond hij stil om me 't een of ander te wijzen. Plotseling bleef hij staan en zei: „Voilà la route de viande!” (daar is de weg van vlees, vlees is de benaming van alle eetbare diersoorten). Ik keek naar de grond maar zag niets. Toen bukte hij zich, boog een paar takken weg en er werd ineens een soort tunnel door 't gras en struikgewas zichtbaar. Het pad van stekelvarkens! Hoe hij dat zo gauw gezien had onder die bijna alles bedekkende lianen, was me een raadsel. Het moet toch haast een soort instinct zijn. Het enige wat ik met mijn afgestompte zintuigen kan vinden zijn de plekken waar civetkatten huizen, daar deze een heel speciale geur hebben.

We zagen op onze tocht o.a. een beeldige orchidee, die eruit zag, of er een ketting van witte vlinders in het groen was opgehangen.

U kent wel die grote rode sterachtige bloemen (poinsettias), die men veel tegen kersttijd in de winkels ziet. Zo bloeien er hier lianen, maar in het hart van die rode ster was nog een krans van roze gentiaanachtige kelkjes met dikke gele stampers.

Kostelijk waren ook de vogelgeluiden in de stilte van het bos. Papegaaien met hun schorre stemmen, toekans met hun doordringende geluid, het gekwetter van de kleinere vogels en het lied zonder einde van de krekels.

Af en toe wikte met machtige slagen een visarend door de lucht.

En terwijl ik zo van al dat moois genoot zat mijn arme civetje in zijn mandje en wachtte met spanning op wat er zou gaan gebeuren.

Toen we op een plek in de buurt van een klein riviertje en een maïsveld gekomen waren, maakte ik het mandje open en zette hem in 't gras. Met een paar snelle sluipende bewegingen was hij ineens verdwenen, om een paar meter verder weer op te duiken, waar hij bleef zitten en me strak aanstaarde. Ik riep hem, maar hij bewoog zich niet. Zo bleven we beiden nog even elkaar aankijken, een stil afscheid. Toen draaide hij zich om en sprong het wilde leven tegemoet, en ik keerde terug naar de bewoonde wereld.

We zijn weer in het grote regenseizoen. Vanmiddag was er een ware wolkbreuk. Juist toen we uit de eetzaal kwamen, waar we zoals iedere zondagmiddag een kopje thee genoten hadden, zag ik dr. Schweitzer gewapend met een grote paraplu zijn kamer uitkomen. Hij liep vlug de weg naar de rivier af. Vermoedende, dat er 't een of ander te doen was liep ik hem achterna, om te zien of er wat te helpen viel. Halverwege de heuvel zag ik, waarom hij in de stortregen naar beneden ging. Onze oude Dominique, die aan beide benen verlamd is, en zich door middel van twee krukken voortbeweegt, kon de door de regen glibberig geworden helling niet opkomen. Dr. Schweitzer nam hem zijn grote mand, die hij op de rug droeg, en met een band om zijn voorhoofd in evenwicht hield, af, en samen hielpen we hem naar boven. Daar werd hij op de veranda van dr. Schweitzers kamer neergezet, kreeg een warme droge jas aan en iets te eten. Zijn grote donkere ogen straalden, toen hij „Merci Grand Docteur” zei.

Mej. Dodi Veeren

Nederland heeft een zeer groot aandeel in de blanke staf van Lambarene

Mej. Dodi Veeren onlangs naar Lambarene

De staf van dr. Schweitzer in Lambarene bestaat voor meer dan de helft uit Nederlanders. Als vijfde Nederlandse verpleegster vertrok in juli mej. Veeren uit Leusden per KLM naar Lambarene om dr. Schweitzer in zijn medische arbeid ter zijde te staan.

Mej. Veeren is gewend aan het tropische klimaat, daar zij in Indonesië is geboren. Zij had een groot verlangen om naar 't ziekenhuis van dr. Schweitzer te gaan en heeft zich daarop ingesteld van de tijd af, dat zij als leerling-verpleegster aan haar opleiding begon.

Nadien heeft zij bij dr. Schweitzer gesolliciteerd en werd aangenomen tijdens zijn verblijf in Europa. Wij wensen haar veel succes en hopen, dat ook deze Nederlandse verpleegster Lambarene als haar tweede vaderland zal gaan beschouwen.

Als Nederlandse artsen werken momenteel bij dr. Schweitzer: dr. Van Stolk uit Rotterdam, mej. M. D. van der Kreek uit Bussum. Als verpleegsters zijn in Lambarene werkzaam: mej. M. J. Lagendijk uit Oudewater, mej. A. C. Silver uit Amsterdam, mej. T. L. van Leer uit Laren, mej. A. van Beeck Vollenhove uit Haarlem en mej. C. L. Veeren uit Leusden.

Mevrouw Oberman—Oberman uit Rotterdam helpt dr. Schweitzer met alle mogelijke werkzaamheden. Zij is sinds april 1956 in Lambarene ter vervanging van mej. Emma Haussknecht, die toen wegens haar ziekte naar Europa ging. Mevr. Oberman zal wellicht dit jaar niet uit Lambarene terugkomen.

Het is een eer voor het Nederlandse volk, dat uit dit kleine landje verhoudingsgewijs de meeste mensen zich geroepen voelen om daar in Lambarene te gaan werken.

Nieuws uit Lambarene

★

ALBERT SCHWEITZER

Toen verleden week in de Weesper gemeenteraadsvergadering gesproken werd over de school, die sinds kort naar de beroemde zendeling-arts van Lambarene is genoemd, sprak een raadslid over de Prof. dr. Albert Schweitzerschool, waarop de voorzitter mededeelde, dat dezer dagen juist een brief uit Lambarene is ontvangen, waarin de naamgever van de school verzoekt deze titels voor zijn naam weg te laten, daar „zij lastige drempels zijn, waarover men gemakkelijk struikelt”.

„Trouw”, 13 juni 1956.

ALBERT SCHWEITZERAVOND IN SCHOORL

In het vriendelijke hervormde kerkje van Schoorl was het 26 juli j.l. druk. Een groot aantal badgasten en andere vreemdelingen waren gekomen om te luisteren naar Johan Winkler uit Amsterdam, die vertelde over de persoon en het werk van Albert Schweitzer in Afrika.

Mevr. Ans Lubbers—Oostmeijer zong enige liederen, begeleid door de organist, de heer Johan van Loo. Een enthousiaste middelbare scholier, Jac. Lubbers, was de jeugdige organisator van deze avond, die een groot succes geworden is. Het talrijke publiek was zeer geboeid en men liet een ogenblik de zee voor wat zij was, om zich te laten leiden naar Afrika, het hospitaal van dr. Schweitzer, aan de hand van Johan Winkler, die zelf enige tijd geleden dr. Schweitzer in zijn ziekenhuis heeft bezocht. Aan de hand van enkele lichtbeelden werd een en ander nog verduidelijkt. Ds. C. M. de Jong, herv. predikant te Schoorl, had de avond geopend en sprak

zijn dank uit voor het feit, dat het oog van de jeugdige organisator op Schoorl was gevallen en dat zodoende zijn gemeente in de vakantietijd iets waardevols kon bieden voor de vele vreemdelingen, die vaak vergeefs naar de zon hadden uitgezien. Voor deze avond hadden de medewerkers zich geheel belangeloos beschikbaar gesteld.

DR. SCHWEITZER IN ENGELAND

Dr. Albert Schweitzer ontving op 22 oktober het eredoctoraat in de rechtswetenschappen te Cambridge, terwijl koningin Elisabeth hem in het Buckingham Palace de „Order of Merit”, een hoge orde van verdienste, uitreikte. Een diner met minister-president Eden vormde het sluitstuk van het bezoek aan Engeland.

Tussen de officiële plechtigheden hield dokter Schweitzer zich op in een klein Londens cafeetje, waar hij ongemerkt enige vrienden kon ontvangen. Het cafeetje was het eigendom van een Zwitser, een oud vriend van hem. Schweitzer verkoos bij hem te logeren boven de luxe van de voor hem gereserveerde hotelkamers.

DR. SCHWEITZER WEER IN LAMBARENE.

Voor de twaalfde maal is dr. Schweitzer op 4 januari 1956 in Lambarene aangekomen. Tot Port-Gentil reisde hij per schip; daarna, over een afstand van 300 km met een motorsloep dwars door het oerwoud. Bij aankomst verklaarde dr. Schweitzer, dat zijn reis naar Europa vermoeiend was geweest en dat hij verlangde naar de rust van Lambarene. In dat opzicht trof hij het niet, want op de dag waarop hij arriveerde, landde een vliegtuig van de „Air France” met 24 toeristen (merendeels artsen), die een tocht door Afrika maakten en vier dagen wilden besteden aan het ziekenhuis te Lambarene.

De redactie verzoekt beleefd geen gelden, die voor het werk van dr. Schweitzer bestemd zijn, op haar gironummer over te maken, aangezien dit een dubbele administratie en bovendien vertraging met zich medebrengt. Gireer dus uw gave alleen op de gironummers van de beide fondsen!

Albert Schweitzerfonds 143643 te Gorssel.

Vrienden van het hospitaal 540600 te Delft.

(Zie verder op redactiepagina).

Albert Schweitzer College

Het programma van het Albert Schweitzer College te Churwalden dat is tot stand gekomen op initiatief van prof. Hans Casparis, professor aan de Kantonschool in Chur, is ten nauwste met het denken van Albert Schweitzer verbonden. Zijn werk „Verfall und Wiederaufbau der Kultur”, zijn verhandelingen over de ethiek en de eerbied voor het leven zijn leidend geweest voor het werk van prof. Hans Casparis; hij zegt: „Wij hebben een ontwikkelingsideaal voor ogen, dat niet alleen de ontwikkeling van het verstand, maar ook die van het karakter en het geweten nastreeft en tot die vrijheid leidt, die uit tucht en verantwoordelijkheid bestaat”. Tenslotte is het het voorbeeld van prof. dr. Schweitzer, de Universalmens en christen, in wie weten, geloof en leven tot een eenheid komen, dat we als leidraad nemen, wanneer we van de ontwikkeling van de gehele mens spreken. Een religieuze grondgedachte is de ware overtuiging, het zinvolle samengaan van denken en ervaring, de drijvende kracht van de ethische daad. Het gevolg hiervan is een ruimhartigheid tegenover alle kerken en confessies. We richten ons naar de woorden „Eerbied voor het leven”, die worden verwezenlijkt in de liefde voor elkaar. Belangrijke dingen, die het College met de lezingen en het samenleven van mensen uit vele landen wil bereiken, zijn deze: 1. opvoeding tot leiderschap in de democratie; 2. internationaal begrip en samenwerking; 3. ontwikkeling tot persoonlijke vrijheid en sociale verantwoordelijkheid en 4. het vormen van een gemeenschap, die uitgaande van een religieus-ethische basis, de ontwikkeling tot zelfstandige persoonlijkheid nastreeft. Bovendien is het College een studiecetrum, dat de mogelijkheid biedt de religieuze wereldaanschouwelijke en sociale grondkrachten van onze cultuur te leren kennen. Prof. dr. Albert Schweitzer heeft persoonlijk met prof. Hans Casparis de vestiging van het College besproken en was er zeer mee ingenomen.

De leeftijd voor deelneming ligt boven achttien jaar. De avonden worden gevuld met discussies, muziek of licht amusement. In de vrije weekeinden staan bergtoeren, picknick's en andere trips op het programma. Ook is er tennis- en zwemgelegenheden vlak bij het College.

Dit jaar was ik studente aan het Albert Schweitzer College. Een groot voorrecht acht ik het, te hebben kunnen studeren te midden van een groep jonge mensen van 18—40 jaar uit acht verschillende landen. Nog nooit heb ik (en velen met mij) zo'n diepe kameraadschap gevoeld als tussen de studenten hier. Door de vele discussies, onderling en in groepsverband, leert men de opvattingen van de ander kennen en eerbiedigen. Ook de lezingen, gegeven door bekende professoren uit landen ook buiten Europa, hebben mij zeer geboeid. Een hoge mate van zelfstandigheid en doorzettingsvermogen is echter vereist, zowel voor de studies en de dagelijkse omgang als voor het keukenwerk (afdrogen, groente schoonmaken). De eigen kamer moet men uiteraard ook zelf schoonhouden. Het is een vrijheidslievende gemeenschap op democratische en religieuze basis.

Van 3 oktober tot 17 december wordt dit jaar een herfstsemester gehouden, het wintersemester is bepaald op 9 januari tot 24 maart 1957 en het voorjaarsemester van 16 april tot 30 juni 1957. Er zullen lezingen in het Duits en het Engels worden gehouden over wereldaanschouwelijke en sociale problemen, ethiek, opvoeding, literatuur en muziek. Tevens zijn er lessen in moderne talen. Vakantiecurssussen worden gehouden in december, februari, in de paasvakantie en in juli en augustus. Inlichtingen verstrekt prof. Hans Casparis, Albert Schweitzer College, Churwalden (Zwitserland).

ALEID BEEKHUIS.

Een Albert Schweitzerkalender voor 1957

Door het grote succes van de Albert Schweitzerkalender 1955 aangemoedigd, besloot het Albert Schweitzerfonds ook voor 1956 een kalender te doen verschijnen. Ook deze kalender mocht grote waardering genieten, zodat het Albert Schweitzerfonds besloot voor 1957 weer een kalender samen te stellen. Het Schweitzerfonds verheugt zich in het feit, dat deze kalender zich langzamerhand een vaste plaats gaat veroveren.

Op de voorkant van elk kalenderblad, dat in zwart is uitgevoerd, is weer een zeer fraaie foto van Albert Schweitzer zelf of een foto uit diens werkgebied opgenomen. Daaronder een bij de plaat passende tekst, en daaronder het kalendarium.

De achterzijde van het kalenderblad is weer voorzien van een passende tekst, hoofdzakelijk ontleend aan de door Albert Schweitzer geschreven boeken, verzorgd door ds. D. A. Werner, herv. predikant te Zweeloo.

Bestellingen op de kalender kunnen nu reeds worden gedaan. De aflevering geschiedt vóór 1 december 1956.

Degenen, die de kalender nú bestellen, betalen f 2.—. Na 1 november 1956 f 2.50. Het geld te storten op gironummer 71786 ten name van de Uitgeverij „De Torenlaan” te Assen onder vermelding „Albert Schweitzerkalender”.

De netto-opbrengst van deze kalender komt wederom ten goede aan het Albert Schweitzerfonds.

Lezers van het „Nieuws uit Lambarene”, bestelt deze kalender en *doet het omgaand*.

Ondergetekende
(naam en voornaam)

wonende te
(straat en huisnummer) (woonplaats)

verzoekt toezending van exemplaar (exemplaren) van de Albert Schweitzerkalender voor 1957. Het verschuldigde bedrag is heden aan de uitgeverij overgemaakt.

Handtekening

Van de boekenplank

Bij de uitgeverij Ad. Donker in Rotterdam verscheen „In het land van Albert Schweitzer” door Rolf Italiaander, prijs f 4.90.

Op een zeer boeiende en indringende wijze weet Italiaander zijn lezers mee te voeren naar Lambarene, het land van Albert Schweitzer. Als journalist verstaat hij de kunst van schrijven en als Afrika-kenner weet hij ons interessante mededelingen te doen over het land.

Italiaander is niet de eerste in Nederland, die naar aanleiding van een bezoek aan Lambarene een boek schreef. Ook Winkler deed dit. Maar ieder doet het op zijn wijze en daarom gaan wij niet vergelijken. Het boek van Italiaander is alleszins lezenswaard. Uit kleinigheden, die ons worden meegedeeld, blijkt, dat de auteur zeer zeker iets van dr. Schweitzer heeft begrepen. Hij weet met vaste hand hem uit te beelden, zowel fotografisch alsook literair en legt vaak op treffende wijze een accent op een der meest wezenlijke trekken van Albert Schweitzer. Dat stemt ons tot dankbaarheid. Een waardig reisverhaal, dat wellicht meer is en niet alleen door de 66 prachtige foto's, die het boek nog in waarde doen stijgen. Van harte aanbevolen.

Bij de uitgeverij „De Torenlaan” aan de Torenlaan 16-24 te Assen, verscheen van mevrouw Marie Woytt-Secretan, in de vertaling van mevrouw A. Werner—Brinkerink, Albert Schweitzer, de oerwouddokter van Lambarene, geïllustreerd met twintig fraaie platen op kunstdrukpapier. Tweede druk. Prijs gebonden in heel linnen f 4.90.

Bij dezelfde uitgeverij verscheen van ds. D. A. Werner, Albert Schweitzer, een strijder voor de ware menselijkheid. Prijs f 1.90 Het boekje, dat fraai geïllustreerd is, bedoelt om naast het vele, dat reeds over Schweitzer geschreven is, er in bescheiden mate toe bij te dragen, de levende gedachten van Albert Schweitzer te verspreiden. Daarin is de schrijver uitstekend geslaagd.

Mede verscheen bij de uitgeverij „De Torenlaan” te Assen, Met Albert Schweitzer het jaar rond. Prijs f 3.90. Dit is een bundel citaten, getrokken uit de werken van prof. dr. Albert Schweitzer. Tegenover elk citaat is op de naastliggende pagina ruimte gelaten voor het aanbrengen van notities. Het boekje is daardoor ingedeeld als dagalbum.

Tenslotte verscheen bij „De Torenlaan” een Albert Schweitzer citatenkalender, f 3.25. Dit is een weekkalender. Voor elke dag een citaat, getrokken uit de werken van prof. dr. Albert Schweitzer.

Wij lezen in de Nieuwe Rotterdamsche Courant

INTERNATIONAAL EXPERIMENT KOMT TEN GOEDE AAN LAMBARENE

Ten opzichte van de bijbel is experimenteren met de typografische vormgeving wel het laatste waaraan men — vervuld van eerbied voor dit monument van menselijke waardigheid en beschaving — zou willen denken. Wie echter een weinig thuis is in de historie van de verluchte handschriften en het gedrukte boek, beseft, dat men eigenlijk onafgebroken met bijbelteksten heeft geëxperimenteerd. Natuurlijk: altijd binnen zekere grenzen der welvoeglijkheid. Dit dient men in gedachte te houden bij het zien van de veertig verschillende bijbelteksten, die — door typografische ontwerpers uit vijftien landen (Argentinië, Oostenrijk, Canada, Denemarken, Engeland, Frankrijk, Duitsland, Nederland, Ierland, Israël, Noorwegen, Spanje, Zweden, Zwitserland en de Verenigde Staten) tot stand gebracht — een soort internationale show bieden van datgene, wat men met de hedendaagse middelen der grafische technieken van het oudste boek der christelijke beschaving weet te maken. Het initiatief daartoe werd genomen en de medewerkers werden uitgenodigd door een commissie van zeven leden (een Amerikaan, Engelsman, Deen, Argentijn, Fransman, Duitser en Zweed) met rector Bror Zachrisson in Stockholm aan het hoofd. Een wedstrijd was dit overigens niet. Het gold vooral het verkrijgen van een overzicht van wat internationaal mogelijk is. Daartoe werd van elke deelnemer het vervaardigen van minstens drie proefpagina's gevraagd uit het begin van het boek Genesis met een minimumhoogte van 18 cm en een maximum van 33.5 cm. De breedtemaat werd (terecht) vrijgelaten. Er mochten ten hoogste twee kleuren worden gebruikt. De deelnemers moesten 1500 exemplaren van hun tekst gratis beschikbaar stellen, waarvoor zij 15 portefeuilles met de volledige verzameling terug ontvingen. Daarna bleef nog materiaal over om er 500 in de handel te brengen (voor 22.5 dollar). Een misschien niet geheel ongevaarlijke bepaling houdt in, dat de medewerkers bij voorbaat hun auteursrechten hebben prijsgegeven. De baten van de ganse onderneming komen ten goede aan het werk van Albert Schweitzer in Lambarene.

Bestel nevenstaande boeken bij uw boekhandelaar of rechtstreeks bij de uitgeefster.